Массе а мехкий пролетареш, вІашаІкхета!

Серлало

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадуьйл 1923 шера дена ◆ ЕРА, 16 СЕНТЯБРЬ, 1982 ШУ. ◆ № 111 (6677). ◆ Мах 3 кеп.

СИЙЛАХЬЧА ЮБИЛЕЯШТА НАКЪАДОЛХАШ

Сийле хийла хьалхалаттарий!

КПСС обкоман бюро, Нохч - ГІалгІай АССР Министрий Совет, облсовпроф, ВЛКСМ обком хьежай кхарарча шера 8 бетта хьайбай продукташ дукхаГІа яхаран кийчъяран тІехьа районаша, колхозаша, совхозаша, фермаша, бригадаша, шоай профессех хьайбаш лелАдеча болхлоша лелаьча республикански социалистически яхьа жамІаша.

Социалистически яхье котало яьккхараш а лаьрхІе республикански газеташ тІа чІоагІдаьча сийлен Улга тІа дІаязъяй.

Районаш:

НАЗРАНОВСКИ,

социалистически яхьа эггара хьалхаре моттиг яьккхар;

СОВЕТСКИ,

шоллагІа моттиг яьккхар;

Боахамаш:

Грозненски района «1 Мая» яха колхоз;
Сунженски района В. И. Ленина цІерагІа колхоз;
Нажай - Юртовски района Жданова цІерагІа колхоз;
Назрановски района «Назрановский» совхоз;
Ачхой-Мартановски района «Ачхой-Мартановская» яха птицефабрика.

Фермаши бригадаши:

Наурски района «Советская Россия» яхача совхоза шурий ферма;
Шелковской района «Красный пахарь» яхача колхоза шурий ферма;
Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза № 4 йола шурий ферма;
Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхоза № 3 йола шурий ферма;
Наурски района «Терский» совхоза № 1 йола шурий ферма;
Ведански района Орджоникидзе цІерагІча колхоза хьайбеш леладу ферма;
Грозненски района «Виноградерская» яха птицефабрика;
Наурски района «Россия» яхача колхоза жа Іуй бригада (вожатаГІвола жа Іу Б. Ашаханов);
Ведански района «Прогресс» яхача совхоза хьайбаш леладу ферма.

Производстве хьалхалаттараш:

шоай отраслешка эггара доккхаГІа толамаш даьккхараш. Социалистически яхьа эггара хьалхаре моттиг йоьжаьй царна:

Магомедгаджиева Х. — Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка;

Ахкаджиев А. — Шелковской района «Красный пахарь» яхача колхоза дехкаш дояча доахенна гІулекх деш вола скотник;

Мусаев У. — Ведански района Кирова цІерагІча колхоза скотник;

Зельцман Ю. — «Грозненский молочный» совхоза хьаькхарч леламчов;

Дурнаев Х. — Ачхой-Мартановски района «Ачхой - Мартановская» яхача птицефабрика птичницана;

Ашаханов Б. — Наурски района «Россия» яхача колхоза вожатаГІвола жа Іу;

Хасиев Д. — Шалински района «Московский» совхоза Іаьсин лелаер.

Котало яьккхар лаьрхІай республикански яхье условеш кхоачашъенга ІалашдеІча хьайбаш лелАдеча болхлой группа.

Укх деношка шоаш хьалкхебаь хьувкъам тІатеІІа чуэцаш боахк Гудермесски района «Дружба» совхоза къахьегамхой. Силоса лаьрхІа хьалкхеаь хьажкІаш чуйица яхара хьинаре болх бу доакъар кийчдеш йолча бригадерча механизаторашa. Юкъера лаьрхІача хІара гектара тІара 150 центнер моша доакъар доаккх цар. Из планагІа даккха доагІачул итт центнер дукхаГІа да. Шурин ферма юхе боаллача кІбага чу дІайолл цар силос.

Из доакъар кийчдеча белгалбаьнаб механизатораш А. Костенкои А. Асхабови. Царех хІаране тІехкхоачашъю шин балха норма.

СУРТА ТІА: (аьрдехьара аьттехьа) А. Костенко, А. Асхабов.

Х. МУКАЕВА дилла сурти тексти.

ШИЙ БОЛХ БЕЗАШ ХИЛЧА

Дукха ха йоаццаш Грозненски ремонтно - механически завода механо-сборочни участке кхаьчар бехктонкхаме заказ. Участка кулгалхочо Абубакаров Мовладе из кхоачашделга тІадиллар йиълагІча разряда токара, коммунистически къахьегама ударника Бангаев Сидык Ширвановича.

— Сайх бенка тешам ца боабе хьожаргва со, — аьлар Бангаев Сидыка.

Кхаь-диъ дийнахьа йистеданнха дезаш хиина заказ шин сменагІа кхоачашдаь ваьлар из. Бангаев Сидыка хІанз кийчьяь продукци дикен тІехдикен мара ца хилара цкъа дІаелча юха ца ерзаеш дІайохийт ОТК болхлоша. Баьха-дина гІулакхаш карагІдуйларах цунна яьха баркалаш, тийнна ахчан премеш итташ я. Цун наькъа тІа лепаш я массехк «Социалистически яхье котваьлийр» яха сийлен знак. Участка сийлен Улга тІа цкъа санна дукказа хьалтеха хиннад Сидыка портрет.

Сидыка дага а доаццаш вийдевна гІулакх де токара говзал марасраелга 1967 шера Грозняра № 3 йола профессионально - технически училище чакх а яьнкка слесара болх бе волалу из. ЧІоалханеча оборудованена ремонт еш вар Бангаев Сидык. Цкъа цІийвала вийзавац цун брак йолаш продукци арахецарах. Ше болх беш воллашехьа сайрийнара юкъера школа чакх а яьккха аттестат хьэц цо. Слесара болх беш волча хана чІоагІа безам тІабода цун цехерча фрезерии, токарии, кхыча станокашта. Цудухьа ше слесара болх беш волча хана Іомаю токара, цул тІехьагІа фрезеровщика говзал. ХІанз укх сахьате Сидыка булургбоацаши динен тІехдиьси бе ца ховши болх бац шоллагІча механо - сборочни участне. Цудухьа тха профессионал Бангаев оал цунах укхаза цунца цхьана къахьегаш болча болхлоши. Участкера моллагІвола болхло цамогаш хиина е кхы бахьан йийеденна балха ца воагІаш висача, цун метта дІа а этта къахьегарех ва из.

Механо - сборочни участке дІа мел доладеча дикача гІулакхий инициатор лоархІаш а ва Сидык Ширванович Нохч - ГІалгІайчен автономе дена юбилейна цІен тІакхачалехьа цхьайтталагІча пятилетка хьалхарча шин шера задании кхоачашъяра бола болам дІаболабелар заводa болхлоша вІае. Эггара хьалхарчарца из хьаллаьцар токара Бангаева. Доккхий декхараш тІаьнцар цо СССР кердача Конституце дезача денга — 7 октябрга кхачалехьа шин шера план кхоачашъе. Уж ханал хьалха кхоачашдара ший еррига торонаш оарцагІа а яьха, хьинаре къахьегача цо цхьаккха смена дІаяхийтацар ший норма 150—160 процент кхоачаш ца еш. Цудухьа цо денна дош чІоагІа хилар. Заводерча болхлошта юкъе хьалхарчарца рапорт делар пятилетка хьалхарча шин шера задани кхоачашъярах. Массехк бутт бизаб пятилетка кхоалагІча шера чотагІа из къахьегаш вола.

Овсаре къахьегарах ший декхараш кхоачашдаь ваьнарг лархІац яхье хьалхалатташ волча токара. Цо хьинаре дакъа лоац юкъарча балха гІа а. Дукхача хана дена дружинника декхараш цІена кхоачашдеш хьавоагІаьчарех ва из. Механо-сборочни участкерча кагирхой хьехамчех дикагІа лоархІачарех цаІ ва Сидык Ширванович. Цо ший опыт, дикагІйола балха методаш дІа а йоаййташ хьалкхебаь къона говзанчаш кІезига бац укхаза. Царех цаІ ва ший хьехамча санна хьинаро къахьегаш балха-дика толамаш доахаши вола токарь Соломенко Сергей. Укх деношка цо Іомаваь а ваьнкка, сага новкъостал доацаш болх бе дІаволавенна къона токарь Анзарханов Салаудин. Ше каралаьцача балхах дика [illegible] таш ва из а. Цар шоай балха тІа дика ка лелча шин яьлча сийна чІоагІа дега тоам хул Сидык Ширвановича.

В. КОСТОЕВ.

ЯХЬЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАШ

Сунженски района ЦІеча Эскара цІерагІча колхозе дукха доаркаш ба социалистически яхье хьалхле лелаеш. Царех цаІ я З Фаргиева. Колхоза № 1 йолча ферме бу цо болх. Ер карара шу дІадоладелча гІоне хьалхалатташта юкъе йолаш хьайоагІа. ДІабахача бархІ бетта хІара ше беттача Іаттагара 2400 килограммал совгІа шура яьккхай цу хьинар долча доярка.

— Иштта толамаш доахаш къахьега З Фаргиеваи вІаштІехьдоал йоккха балха опыт йолаш саг хиларах, — йоах ферма заведующе. — Шийна тІадилла гІулакх бехк боаьхкилга доацаш кхоачашду.

Фаргиева санна хьинар ца кходеш къахьегаш хьайоагІа З. Куртоева а. ХІара Іаттагара дийнахьа 10 — 11 килограмм шура йоаккх цо.

Социалистически яхье хьалхле яьккхача З. Фаргиевай сийна колхоза конторе хьалхашка къахьегама сийлен ЦІе байракх урагІа ахийтав, хІаьта хІанз эггара дукхагІа шура йоаккхача З. Куртоевай сийна «Молния» арахийцай.

А. КОЛЕСНИКОВ,
Сунженски типографера болхло.

ДИКАЛ АЙЯРА ТІЕХЬА КЪОВСАМ ЛОАТТАБЕШ

Вай мехка яйла ца Іеш дикка яйлай «Автоспецоборудование» яхача Грозненски опытно - экспериментальни завода продукци — подъемникаш, спрокидыватели, цІарацІурани прессаш Социалистически мехкашкей Азе, Африка, Латински Америка дегІаухача мехкашкей тІаухийте [illegible] шиц продукци.

[illegible] гІулакх ухаш [illegible] дола кхоачамоццараш [illegible] укх [illegible] дІадахаран завода администрацеца, парткомца общественни организацешца дика новкъостал ду кадраш кийчъяра инспектора, парткома секретара заместителя Губский Алексей Петрович председатель волча хальха тІакхоама кертера группо.

[illegible]

Эггара дикагІйола [illegible] инженер-конструктор В. Г. Басанев, нормировщица О. А. Лебанова, къахьегамаш отдела инженер А. Г. Тобасова, токараш А. А. Сесиецови М. Д. Домаева.

[illegible]

[illegible]

ІАЙНАІИ ЦУН БЕРАШИ

Аьа юхе сабелтало йоалаш латтар Чапанова Іайнаіа шоай цІен шиі а цІоваяь арайаладача хана. Цхьацадолча цІеной коришкара лампа сердол йоагІа а, юрт набарах ялагла яр цу хана. Моьлдо ший эІанарин хийцачи хана СоагІапчара ара а яьнна, гаьнара хьежача боад латташ санна хетача комсий бешамашта гаргакхоачаш латтар Іайна!.

ЦІа диза бола ший дезал хьалхагІа а мо мара сомабаха безандар Іайнаій. Саррахье а дена кийдаьдар цо бераша Іуйрийна даа хІама, мича фу ула, малагІа мича вада веза дІадийцадар. Цудухьа хІанз сатийна йолар из шийга лелаc хьасинача комсий беша. ЭІамига а яцар цун из — къона гаьнаш тІаьгІа 7 гектар. Цу тІа мел дола хІама цунна дика довзаш дар: низ болаш дегІаьхка гаьнаш а, уж хьаллаца юдегІа хьокхий а, цар корка хетолгаш хьалдехка теха аьшкасаьрг а. Итташ эзараш комсий гаьнаш, кхы а дукхагІа хетолгаш — уж шеддар ший беркатеча кулгашца цхьалхадаьккхад комсаш лелаеча.

Цул а совгІа: «Сагопшинский» совхозе эггара хьалхарчарца дІахьаийадир цо дезадин подридагІа (е хІанз оалаш ма дарра — гектарница а хиина), шин бераща цхьана болх бе лоаш ше хилар.

— Аз лелаеча бешара е комсаш сан бераша новкъостал а деш аз айса дІаегІа а хьалкхеть а и, — доккхал деш йоах Чапанова Іаннаlас.

Иштта да а дар из. 5 шу хьалхагІа шин бераща ера Іаннаlа гурахье а дена аьха улача цу кхан тІа. Агрономо саженцаш я хьона аьнна дикаьнга цхьа куржамаш делар цунна, хІаьта цу Іаннаlа цхьаькха а аьлар. [illegible] дІаногІарьа а, хІарийр [illegible] сан-на хьалкхеелаьь».

ХІара куржам дика хьаьидаьча [illegible] лаьрхІа хьожаш дІабелар Іайнаlа, хІарабена ши Іеаар. Бераш цхьана хьежар керда дІаегІа комсаш дІаегІаши, хІаьта дІа ца латаш [illegible] керда йраш дІаногІар.

...ДІайодар ха, дІаухар шераш! Цу осал дукха сахьаташ доахар ЧапановгІар, хІаьта Іайнаlа [illegible] хьача дена оаад къовлаоалаца хьар. Техникa тІа ца кхоачалуча мугІарашта юкъера ноархаш целашца дІадоахар.

— Цхьа баьца эІырг ма дагІкталаш бераш, — Іомадора нашс бераш.

Цудухьа ши кулг вІашка ца дулаш оалх бора массане а. ХІаьта мел хоза хетар болхлой собраши йолаш специалисташа массанена а хьалхашка Чапанова Іаннаlи цун бераши болх дика бирах хестадеш.

Комсаш — йоккхий торонаш йолаш, шийна дика гІулакх дича чІоагІа камаьрша по эаш культура а. Шоай къахьегамца Чапановгіар хьахьекхад [illegible] района лавтиника а комсий лаьха хьуикъам [illegible] хилар. [illegible]

[illegible]

фесси. Цудухьа ер кхоалагІа шу да комсомолкас Чапанова Маржана боакаме дикагІйолча комсаш лелаеча бригадана кулгалду. Болх бай а ца Іеш, дІахо заочно дешаш а я из Серноводски юртбоахама техникуме.

— Дийша агрономо комсаш лелаер хила безам ба са, — ший дагар дар дувц Маржана. — Алхха теори Іомаяь мича Іа со-м, айса техникуме дийнар практике чІоагІду аз.

140 гектар комсаш я Маржана бригадана тІатІоагІаь. Къонача бригадира де хІамаш кІезига да ала йиш йолаш дац. ХІаьта а, юкъ-юкъе яй чуакхь Маржан «шоай дезалий беша», найна уллув дІа а этта болх беш ший эІамагІйола вежарийи йижарийи боахача. «Дезалий беша» долла хІама вІаштІехьа хилларах дог а тийше, шийнаьнана дага а яле — юхайода. Цун бригаде а ба хІанзле а комсаш лелаяра гІулакх дезденнараш. БархІ кхалсаг я дезала подряда методагІа къахьегаш: Цокиева Муъаммат, Галаева Лида, кхьбайаш Гектарницаш — къона бац. тоъал ха яха кхалнах ба. хІаьта а шоай къонача кулгалхочунга ладувгІ дар. цун указанеш йиза кхоачашъю.

Цкъа. саррахьа, Чапанова Іайнаlай беррига дезал доккхача истола гонахьа Іо а хайша пхьер дуаш багІача хана, Маржана аьлар:

— Юха шера, мама, са бригадерча гектарницаша яхь лоацаргья хьоца. Оаха долла хІама вІаштІехьдаьккхад, оаха а гулъергья хІара гектара тІара 50 — 60 центнер комсаш.

— Из геттара дика да, — жоп делар Іайнаlа. — Комсаш лелаяра гІулакхах хьо хІанз во кхетац, царна новкъостал дергда Іа.

Маьмада Іайнаl, къамаьл сица а сацийта, уйлангахьа яхар. ТІап аьнна сайцар истола хьадкашка дагІа бераш, шоаш дуаш хаьта хІама юкъагІдаьккхар шоашта дукха езача цхьан хІамада уйла ена ягІаш бІарга а дйна. ТІаккха цо, безаме ела а сина, тоІІаь ший йоІ маркІа а ехаа, аьлар:

— Со укх шерре а гулъе хьожаргья хІара гектара тІара 50 — 60 центнер комсаш. — ДукхагІа гулъе а мег.

Нанна тІадайдар бераш, маркІа аьлар кхеттайола из. ГІадбаха гІар айелар. ХІаьта Маржана эккхийта аьдар — Іа[illegible] ма дика я кх хьо, мама. Со дог тийша я Іа дукхагІа гулъергйьыгах. МоцагІе а хаьнад сона из, вай бешага хьежаш лелача хана. Массе а гаьна тІа дила дукха гайдолташ доакк ТІаккха цхьакъам а лакха хургба.

Из деррига а дагадехар ІайнаІийна та хан, массанол а хьалхагІа мала хьаl а дала дельа ший беша сийча хана [illegible] гІаьла гобоанхаш лелар из. хІара га терелд а оа. Теза хІама дац оаш вы оаьбац. [illegible]

[illegible]

— Ца хилча бераш [illegible] — Шиншийна дувра Іайнаlа. — Дукха ха йоаццаш хиннача собране бийнаб мехка Кхачан программа. [illegible]

[illegible]

[illegible]

РЕПОРТАЖ Ка бола ялат дІаде болабеннаб

МагІалбикерча боахамшта юкъе эггара хьалха ка бола ялташ дІаде арабаьннаб [illegible] совхоза механизаторш. Укх шера планах цар дІаде деза 218 гектар [illegible] кІаьнгІа гектар муки. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ДИКАЧА НАХАХ

ТОЛАМГА БОДА НИКЪ — КЪАХЬЕГАМ

Лакхача дешнашца я [illegible] гореллашка бахача нехах са [illegible] Дукхача хана хиннача тхан а [illegible] къахьега [illegible] Корреспондента [illegible] ГІалгІай [illegible] Тура [illegible] хьакха [illegible] Тlаьхха [illegible]

[illegible]

М. Б. ПИЦКИЕВ.

СУРТА ТІА: Ф. Х. Барахоева.

Б. ... ЛАХОЕВА [illegible]

ХАЛКЪИЙ ДОТТАГІАЛАХ ДАЬННА БЕРКАТ

ДЕРРИГА А ЮКЪА ДОЛАШ

[illegible]

Интернациональни кхетам бахара къахьегга дика новкъостал деш гІулакх да СОАССР Пригородни района «Чермень» яхача колхоза коллективаца боарахьа социалистически яхь тІехьарча хана доахалхошкара бу [illegible] Кхетта ч... кхан... кара балхал. Юха цІаьхха а доалахоше [illegible] Дукхара кхачии продукташ [illegible] хьаьн дикар [illegible] киннаш.

У. МИСЛОУРОВ,
«Назрановский» совхоза парткома секретарь.

КПСС XXVI съезда решенеш кхоачашъеш

ЭЛЕКТРОТЕХНИКЕИ АГРОПРОМЫШЛЕННИ КОМПЛЕКСИ

АПН корреспондента Лиманов Виталий дохарагІа СССР электротехнически промышленноста министра заместителеа Жуков Михаила дуьй электротехникаь юрта боахаме пайде хила [illegible]

[illegible]

(АПН).

СОВЕТАШИ ВАХАРИ

ЦХЬАНА БЕЧА БАЛХАХ БОАЛА ПАЙДА

[illegible]

Юкъарчара партийни организацешца Советашца бена балха юкъе [illegible] Далоьца город товкра къам шера [illegible] программаш кхоачашъеча тІахьожам доаттабаро Города актива [illegible] теха, цу программа [illegible] горсовета сесс [illegible] тІехьагІа, партийни ор[illegible] ... СМУ-8 коллективаш, автобуса троллейбусни [illegible] экспериментально - мебельни фабрикан «Металлист» заводе коллективаш. [illegible] КПСС XXVI съезда решенеш, цу [illegible] [illegible] дарегдоалаш.

В. ЧЕКУНОВ,
Халкъа депутатий Грозненски горсовета исполкома секретарь.

№ 18 йола «Агитатора блокнот»

Кепатека арахьккхая КПСС Нохч-ГІалгІай обкома пропаганди агитацин отдела «Агитатора блокнот» яхача журнала арглаьнара 18-гІа номер. [illegible] Советски Конституци денна [illegible] НГІАССР Лакхечу Совета Президиума оргтодела заведующе М. Неникова язъяьча «Советская демократие цІей» яхача статьяца.

Журнала номер тІа кепатека я КПСС обкома промышленно-транспортни отдела заведующе Ю. Кузнецове язъяь «Прогресса чІагІа даръ» яха статья. Юртбоахалла болхлой [illegible] Дешна кехаташ я КПСС обкома юрта боахама отдела заведующе заместителеа Е. Кучерявенкос язъяь «Деррига кхоачимаш оарцагІдахадь» яха статья.

Агитатора дотча новкъостала кепатека я А. П. Чеховн цІерагІа республикански библиотека читальни зала [illegible] библиотекарь Л. Карпован «Цхьоергов музаш» яха сборник дуцацта [illegible] методически разработки «Книжказа боаз бе Іомале» яхача корреспондент тІа Нохч-ГІалгІай паччахьалкхен университета доцента Н. Крайнючкос дуцу «Политически книжна ше цхьанне мишта Іомадергда» яхача методически пособе.

Дукен халкъашта юкъерча темах лаьца язъяь я «Ливански катарш хьа[illegible]» яха Ю. Глухова статья.

ТЕОРЕ ДЕШАШ

ПРАВЕИ МОЛЛАГІА БАЛЕ А ДИ ЛЕЛАБЕ Е ЦА ЛЕЛАБЕ ПАРГІАТА ХИЛАРИ

КПСС XXVI съездо [illegible]

I.

[illegible]

XIX Іаьшарена хьалхара [illegible]

Денна за яьккхай Урус-Мартановски районан «Гопер» яхача совхозан Идрисов Ахьмада тракторист болаш кхьахьега. Цу кхьахьегахь бел гӀабьяхаб дуьнхача Сийлен грамотанца, премешца. Совхозан куьйгалхоша ясихал а дош йоаних цӀай дӀаяхӀоле болхлочун цӀи.

ЧӀоагӀа дореш лелаю Идрисова шийн трактор. Шийн хенаахь Ахмуда технически обслуживании кхы тӀа йоаш гӀулакхаш дош хиларах мисте хана лелаш хул цуна трактор. Иза да техниче... [illegible] Идрисова трактор ... лар, доаготен смазочни материалаш ... тӀехьадалар, шийн планаш ... [illegible]

Нагахьа ... Ахмуд. ... совхозе. Царна юкъе ба механизатораш Умаров Мохма, Ицурханов Мантула, Бекмурзаев Махьмад, кхыбараш.

Укх тӀехьарча хана бульдозера тӀа болх беш ва Ахмуд. [illegible]

С. ТОВСУЛТАНОВ

СУРТА ТӀА: механизатор Идрисов Ахмуд

З. БАТЧАЕВА сур.

Сийлахьча юбилеяшта накъадолхаш

ДЕННА ТЕРКО Е ЕЗА ГӀУЛАКХ

Арахеца продукци ... хилара бахкоиш ... беррига бала дикал ... ар. Цуна дуьнаделла ... дикал йола продукци арахецар ... политически ... хӀам бола гӀулакх да. Цо болхлошта ... завод ... свой марка сий ... тадара тӀехьа ... техническии решенеш ара яьккхуна.

СССР 50 шу дизара цӀерагӀча ... коллективана ... [illegible]

[illegible]

КОМПЬЮТЕРО КЪАЬНАЧА ЗАМАН НАЬХА МОТТ ЮМАБУ

Таьь-Шачь яхача ... [illegible]

«Къаьнача хан ... [illegible]

[illegible]

«ПаргӀатача дунен» юкъ

ДОХКА БЕРАШ

[illegible]

Андрей САНДАКОВ, АПН соб. корр.

Оттава.

МИШТА «ДӀАКЪОВЛА» ДАГА ВА РЕЙГАН ПАЛЕСТИНСКИ ДОШ

Палестински дош ... Ливана ... М. Бегина ... Рейган ... [illegible]

[illegible]

Вашингтонски администрации ... политически капитал ... Тель-Авивга ... Иордан ... Малхбузехьарча ... Газа секторе ... поселенеш ... кэмп-дэвидски процесс ... США ... Израило ... территорешта ... висламсионистски

... чрезвычайни сессе.

Цунца дуьнаделлина американски президента тӀехьарча предложенеш ... Вашингтона ... Израила ... из Вашингтонах Израилах ... районе ... американо-израильски ... стратегически союз ...

Эдуард РЯБЦЕВ. (АПН).

Оккупаци яьча территоре тӀа бахача Ӏарбий дехьалеш къиза тоӀа а еш Тель-Авива проекташ кийчеш я Иордан яхача доза тӀа хин Малхбузен кийсел Газа сектореи нах баха хьошабара. Цу лаьттанцна тӀехьарӀа аннекси яра кийчо е а лерхӀаш. «Давар» яхача израильски газето хоам баьб гаргарча кхаь шера 20 эзар, пегара 70 эзар сагага кхача... де лаьрхӀа план йолаш я. Аьнна Хош за шитта цу районе 600 эзар саг вахаш хургйола бӀарча горад хьалбара оттаьь пхьан йоаге а.

СУРТА ТӀА: палестинец лоацача хана.

ТАСС фотохроника

[illegible]

Советски ... Ленина ... СССР Конституце ... КПСС ... [illegible]

Я. МАОЧКОВ, юридически ... (1982 шеро 10 сентябре «Правда» газет).

МОСКВА. Керда сезон дӀайолалуш ССР Союза Доккхачу театре традици а хиина дӀаэтта махиллара гулъелар театра труппа.

Ахнахара гастролеш йолча хана артисташ выступленеш еш хиниаб Баку, Тбилисе, Ереване. Балетни труппен театра оркестри Италехиниай, балета солисташ Мальте гастролешка хиниаб.

СУРТА ТӀА: ГАБТа дикаигӀболчу солистий группа. Аьрдехьара аьттехьа: РСФСР халкъа артист Акимов Борис, УССР заслуженни артистка Сергиенко Людмила, РСФСР халкъа артисташ Мансуров Фуати Ворошило Александри, СССР халкъа артисташ Ведерников Александри Архипова Ирини, РСФСР халкъа артисташ Авдеева Ларисен Пьявко Владислави.

А. КОНЬКОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

САНИТАРНИ СЛУЖБА 60 ШУ ДИЗАРГА

ДЕГӀААХАРА НАЬКЪАШ

Селхан, 1982 шера 15 сентябре, 60 шу дизар мехна санитарно-эпидемически служба хьаяь.

Латташ граждански тӀом боллачехьа а коммунистийн шоай парте VIII съезде тӀайӀцача ШоллагӀача Программа тӀа эггара хьалхарчарех дола декхар а лаьрхӀа, отталадьд, къехьегамхой могашалла йоаихо яр духьа шера мероприятеш чакхйоахилга.

1922 шера 15 сентябре арадаьккхад «Республика санитарни органех» дола РСФСР СНК Декрет. Цу декретаца юхьиг дӀайолайир еррига паччахьалкхенна цаӀ йола санитарно-эпидемиологически служба хьаяра. Санэпидслужба система хьаяр сага уназхӀене лораяр духьа, коммунизм хьалтьяра декхараш толаме кхоачашдар духьа доаттабеча кӀов сане тешамеча средствах цаӀ лаьрхӀай парте.

Санитарни органаш вӀашагӀйохкар кердача обществ лоархӀамегӀарча декхарех цаӀ ба льхад В. И. Ленина.

Революци ялалехьарча мискача Россе, къеча наха вочча хьал тӀа хиннача азархошта юкъе шерра даьржа хиннаъ кӀиттарш, хьер дувлаш дола, дифтери, брюшной тиф, дӀайха лазар, че коачлу лазар.

Масала хӀандарча Нохч-ГӀалгӀайчен территоре тӀа 1922—1923 шерашка хӀара бетта белгалъеш хиннай кӀиттарш дувлача лазарах нах ламоташ юина 450 моттиг, возвратни тиф яха лазар кхийтта 600 моттиг. 1922 шера цхьан алх бетта Нохч-ГӀалгӀайчен территоре тӀа че коачлучо лазарах цамоташ хиннав 168 саг. Йоккха сагото тӀанхоачаеш лазар дар хорш.

1922 шера Грозне болх бе санитарни 3 лор вайт. Цар бувзам оттабу санитарно-технически советаш, санитарно-жилищни комиссеш, уназхӀено лорайра секцеш вӀашагӀъехкача исполкомий коммунальни отделашца, водопровода санитарни тӀахьежам оттабу хаддаьча хий цӀена лоаттадара. 1925 шера горздравотделе вӀашагӀйолл дезотряд, хорша духьала гӀулакхаш ду шин отряд, химико-бактериологически лаборатори, хорша дарбаш ду станци, санитарно-гигиенически лаборатори, пастеровски пункт.

Эпидемешта духьаларча санитарни мероприятей система тӀо даьд Нохч-ГӀалгӀайчен территоре тӀара чеккхъю лазар дӀадаккхара, хорши кхыдола дӀа-юха дув да во лазараши кӀоангдара.

1931 шера г. Грозне, вӀашагӀйола областной санитарно-эпидемиологически станци цхьа санэпидотряди. ВӀашагӀъеллача эггара хьалхарча шера хайра бюджет а лоадама транспорт а яцар санэпидстанцие: еррига — 12 говр, цхьа линейка, фургон, гӀудакх. Республика районашка санэпидстанцеш яцар. Юрта районашка эпидемешта духьалара гӀулакхаш чакхдоахар областной СЭС-а эпидбригадай низаца. Цхьбакъда, 1932 шера, здравоохранени планировани ара вӀашагӀтехача 2-ча Ерригсоюзни конференце решени тӀайӀцар масса метте санитарно-эпидемиологически станцеш яхкара хьакъехьа.

Мехка санитарни гӀулакх дегӀадоаладара ӀалаьмаӀе боккхача лоархӀаме бар РСФСР Советий XVI-ча съездо 1935 шера баь сопам.

1922 шерачул 20-за дукхагӀа анализаш кхоачашйора НГӀАССР СЭС-а лабораторешка 1940 шера. 3-за хӀана дацар аьнка дукхагӀа хилар мекгеш инфекционни лазараш долча наха.

Сийлахь-боккхача Даьймехка тӀемах лира тоххам хилар советски санитарно-эпидемиологически службана, уназхӀено лораяра еррига системана а санна. Нохч-ГӀалгӀайчен здравоохраненеший беррига болх тӀабераьбир доарахошта медицински новкъостал дара, цар тӀема низ сихагӀа юхаметтаоттабара, эпидемеш ца даржийтара. Республике вӀашагӀъеллар эпидемена духьалара Чрезвычайни комисси. 1943—1944 шера эпидемешта духьала мероприятеш чакхъяха, инфекционни лазараш долаш бола нах хьагуча баха а госпиталашка Ӏобувшабе а вӀашагӀъеллар 58 эпидемотряд. Цунца цхьана, лаьгӀболийташ бацар кхыча дӀа-юха дувлача лазарашта духьалара къовсам ч.

Республика ерригача районашка шоаш къаьстта санэпидстанцеш яхкаро йиш хилийтар дӀа-юха дувлача лазарашца масса метте толаме къовсам лоаттабе а бахача наьха санитарно-гигиенически, къахьегама, быта хьал тоаде а.

Санэпидслужба дӀахо дегӀайоалаярен чӀоагӀъярен гӀулакхаш дикка толам баьккхар «Республика санитарно-противоэпидемически служба материально-технически база чӀоагӀъярех цунна эша нидраш вӀашагӀтохарен кхаьхехьа» НГӀАССР Министрий Совето 1964 шера баьча сопамо.

ХӀанз республике я 17 санэпидстанци г. Грозне, цхьа дезинфекционни станци. НГӀАССР санэпидслужба органашка болх беш ва шиъ эзари ах эзари сонгӀа саг, царех 200 гаргга саг — лакхера образовани йола специалисташ. ХьалхиннаӀ лакха квалификаци йола санитарни служба организаторий, санитарни лорий, юкъерча медицински болхлой кадраш. Бахача наьха уназхӀено лорайра гӀулакхаш дӀател цар шоай еррига знанеш, низ, хьинар. Царна болхлоех лархӀа метаргболаш ба республикански санэпидстанцие отделеней заведующеи, РСФСР заслуженни лор Л. Н. Васюк, О. Н. Одиноченко, Т. А. Азарьянц, эпидотдела заведующи А. Х. Ошаева, г. Грозне санэпидстанцей хьалхара лораш, НГӀАССР заслуженни лор Л. Н. Самойлович, Наурски районера В. А. Бондаренко, Надтеречни районера Х. С. Алиев, Советски районера Ш. А. Макалов, Сунженски районера А. Г. Ферзаули, Назрановски районера Г. М. Могушков, Ножай-Юртовски районера И. М. Дудаев, Веденски районера У. Б. Ахъядов, Малгобекски районера М. У. Богатырев, горсанэпидстанцие лораш Р. П. Черношейн, Е. Н. Шевченков, республикански санэпидстанцера Е. В. Лащенко, республикански СЭС эпидемиолога помощникаш Л. С. Михайлова, С. А. Саркисян, В. К. Кукурин, Шалински СЭС санитарни лора помощник С. Вакуев, горДезстанцие дезинфектор В. Ф. Сидоренко, дукха кхыбараш.

Укх тӀехьарча шерашка дикка чӀоагӀъеннай служба материально-техническа база. Санэпидстанцей типови здани хьалъяьй Назрановски, Наурски, Ножай-Юртовски, Советски районашка. Кхы а помещенеш хьатӀаяьй Грозненски, Гудермесски, Урус-Мартановски районни санэпидстанцешка. Санэпидстанцешка оттаьй хӀандарча хало дӀадеххара тайпара йола лабораторни оборудовани, камерни дезтехника, транспортаца Ӏалашъяьй. Укх. Алхха цхьан республикански санэпидстанце болх беш я 11 лаборатори, цу даькъе республике цхьацца мара йоаца — радиологически, вирусологически, гонахьа кхачан биллацен кхачан продукташ цен юхейнга адохимикаташ меллай хьожаш йола лаборатори, лептоспирозни, къаьстта кхерамеча, инфекцей лаборатори, гаммаглобулини кийчъяра плацентарни цӀий гулду лаборатори.

Цу дерригача хӀамаша йиш хилийтий эпидемешта духьалаpeн санитарно-гигиенически мероприятеш дукхагӀеи дикагӀеи чакхъяха.

В. ПЛИСС,
НГӀАССР керттера паччахьалкхен санитарни лор, республика заслуженни лор.

«Ӏомабу Ленина мотт, Октябра мотт»

Оаха хоам баь ма хиллара, укх деношка Л. Н. Толстойн цӀерагӀча Нохч-ГӀалгӀай паччахьалкхен университете ший болх дӀабихьар мехка а республика а юбилейшта хетаьча «Эрсий мотто Къулбаседа Кавказа къамий вахар а цар литературни меттаи а дегӀакхувлара юкъе дӀалаьца моттиг» яхача региональни конференце.

Конференци хьаеллаш, КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома секретара М. О. Бузуртанова белгалдаьккхар эрсий мотто кхычча къамий вахара санна нохчийн гӀалгӀайн вахаре цхьаккха мах баь варгвоаца моттиг дӀалаьца хилар. Къаманта юкъера доттагӀал чӀоагӀдаь, укх вӀашкарда, къамаш шоайла дагадувлаторо хилийта бола сийлахьа мотт из хилар. — Цул сонгӀа, — аьлар цо, — доккха дакъа юкъедихкад цо къамий литератураш дегӀакхувлара а Эрсий мотт хиннабецаре дукхача вай мехкарча наха йовзаш хургьацар дагестанца Гамзатов Расула, балкхарочун Кулиев Кайсына, калмыка Кугультинов Давида нохчочун Мамакаев Ӏарбе, гӀалгӀачун Яндиев ЖӀамалда цӀераш а цар литературни произведенеш а.

Конференци хул Нохч-ГӀалгӀайчен лоархӀаме а еза а юбилейни гаргагӀертача хана, пудухьа республика культурни вахара историна юкъегӀоргья из, — аьлар М. О. Бузуртанова конференце доакъашхой даькъала а бувцаш, цун болх дика дӀабахар а лоиш.

Цул тӀехьагӀа «Социализм дегӀаенача хана советски обществан метта хьалаца а цун дегӀаахара наькъашца а» дувзаденна дешаш дувцаш доклад йир СССР Ӏилманий Академе член корреспондента, филологически Ӏилманий доктора, профессора Ю. Д. Дешериева.

— Къулбаседа Кавказа къамаша бувцача метта вахар Советски дукхача къамий паччахьалкхенна метта ларда хиина дӀаэттал, — аьлар цо. — Советски общества метта дегӀаахара закономерностаца хоадам боллаш хьагойт Къулбаседа Кавказа къамий вахаре а цар литературни меттаи дегӀакхувлара а эрсий мотт малагӀа лоархӀам болаш ба.

Вай мехка бах 130 метала къамаьл деш бола СССР хьабаьнна бола нах, хӀаьта царех 70 мотт литературни ба, 60 — йоазув доацаш ба. Цул сонгӀа вай мехка ба кхыдола меттаи дувцаш бола нах а, бакъда, укх метташ лелаеча къамех дукхагӀа болча нах доазол арахьарча меттиашка бах, царех ба болгараш, венграш, полякаш, и. кх. дӀ.

Мах баь варгвоацаш да эрсий метто кхыча къамий меттаи дегӀакхувлара юкъедихьа дакъа, цун лоархӀам. Из мотт шоайла дагадувла, гӀо-новкъостал ду, доттагӀал чӀоагӀду юкъара мотт я бах тӀанийцаб СССР халкъаша. Эрсий мотт халкъий юкъара мотт ца хилча баргбоацаш хилара эггара хьалха тешал деш я цун диъ социальни функци: а) из эрсий сийлахьа-доккхача халкъа мотт ба; б) из дукхача тайп-тайпарча халкъаша шоайла дагадувлаш бувц; в) из ба СССР халкъий меттаи дӀаьхех хулийташ бола, дегӀакхувлаш бола хьаст; г) из ба дунен халкъаша Ӏомадеча меттех цаӀ.

Геттара чоалхане да ала нетарадолаш да Къулбаседа Кавказа меттай вахар. Цул дукха йоккха йоацача территоре тӀа бах 35 тайп-тайпара меттаи леладу нах, из СССР дувцача дерригача меттаех дийлагӀа дола дакъа да. Царех 15 мотт йоазув долаш а литературни а ба. ХӀаьта вожаш 20 — йоазув доацаш ба, укх леладу къамаш Дегестане дах, укх ницкъа дукхача нахах латташ а дац.

Эрсий мотт — из ба Къулбаседа Кавказа халкъий меттаи дегӀаахувла а дӀаьхех хулийта а керттера хьаст. Юкъера лаьрхӀача царна юкъе лелаш йолча общественно-политически а Ӏилма-технически а терминех 70—80 процент эрсий меттагара е цунга гӀолла кхычча меттаюкара хьайийна я. Цу меттанга эрсий публицистика а В. И. Ленина произведеней а влияни ӀӀала хьахиннай публицистики стиль.

Вай мехка дукхача къамий регионашта юкъе Къулбаседа Кавказ хьалхарча моттигех цаӀ дӀалоацаш я, къамаш эрсий меттаи дикка карадерзададарга, дегӀакхувларга диллача. Масала, Закавказерча, Прибалтикерча, кхычча дешара заведенешка санна а доацаш Нохч-ГӀалгӀайчен училищай, юкъерча школай, вузий дешара программа эрсий меттаи я, хӀаьта из мотт карабердабеча даьнье цу гӀулакхо дикка лер а ют.

1979 шера яьча бахархой переписо хьахьекхар гӀалгӀех 79,8 процент болча наха цӀена эрсий мотт бувцаш хилар, балкхаройх — 76,7 процент болча наха, нохчех — 76 процент болчар. Къамий-эрсий билингвизма процессаш ца соцаш дӀахо а дегӀаухаш я.

Къулбаседа Кавказа къамий метташ дӀахойодача хана кхы тӀа а дегӀаахара белгалонаш укх тайпара я. Цхьадале, ди тӀехьа лоархӀам лакхлуш хургья къамаши эрсийи шин мотт бувцара Къулбаседа Кавказа модель. ШоллагӀдале, ди тӀехьа кхы тӀа чӀоагӀагӀа юкъебоагӀаргба эрсий мотт тайп-тайпарча къамаша дӀа-юха леладеча культурни гӀулакхашта. Ишта йоазув доацаш бола 20 мотт лелабеча наха шоай дӀамагӀа хьацаргда шоашта дола дӀахача къамий литературни меттаи.

Ишта ше доклад еш Ю. Д. Дешериева белгалдаьккхар эрсий метта культура дикагӀа наха йовзийта деэгахьа, меттаца гӀалаташ кӀезигагӀа хилийта дагахьа Нохч-ГӀалгӀайчен эрсий метта а къамий меттаи а арадувлача газеташа цу хьинъехьа рубрикаш юкъейоалайича яйса хургхилар, радио чу гӀолла метта хьакъехьа беседаш ега хилар пайдане а дика лер ютаи а хургхилар, вузашка меттай тохкаш йола лабораторешт хьаир боккха лоархӀам болаш гӀулакх хилар.

Конференце болх дӀахо а хьош Къулбаседа Кавказа къамий меттай эрсий меттацара фонетически, лексически, фразеологически, грамматически, кхыдола бувзамаш дувцаш докладаш йир Дагестанера, Орджоникидзера, Карачаевскера, Майкопера, кхыча городашкара баьхкача филологически Ӏилманий доктораша, профессораша, Ӏилман болхлоша, вузашкарча хьехархоша. ВӀаь сонгӀа доклад кийчъяьяр «Ӏомабу Ленина мотт, Октябра мотт» яхача девиздагӀа болх беш хиннача конференцета.

Тайп-тайпарча секцешка енталенна дӀахобихьар конференце ший болх, парех яр «Эрсийн кхыча къамийн меттаишта юкъера бувзамаш», «Эрсий метто Къулбаседа Кавказа къамий метташ дегӀакхувлара юкъедихьа дакъа» яхараш а кхыраш санна а йола секцеш.

Секцей болх чакхбаьлча пун итогаш а яь, шоаш секцешка баьча балхах а меттаишта юкъера бувзамаш дӀахойодача хана дегӀакхувлара де дезарех а лаьца къамаьлаш дир секцей кулгалхоша.

Майрра ала йиш я из конференци республика культура историна юкъегӀоргхилара.

С. АРЧАКОВ.

Вай мехкахой БАМе

Вай мехкара цхьаькха а саг ваш БАМ яха дош ца довзаш. Цо чулоац къонахчал, ше ца кхоаеш хьинаре къахьегар. Нохч-ГӀалгӀай республикански краеведчески музей болхлой торо хилар из сийлахь-йоккха гӀишло хьалъеча нахача. Шийна тара кхы доаца хоза Ӏалам да сибарегӀара дар, пен сачна латт бӀыьперашкара тайга. Цига, саго ког ца лайхача моттиге хӀана дӀакхаьчай болата магистралей линеш, автомобильни наькъаш, хьалъяьй дукха гӀишлош, Кунерма яхе кхыйолен станцеш Бурятий меттала аьлча Кунерма яхар йоихкалена моттиг яхилга да. Из моттиг ушалашка улл, гонахьа эламига хилгаш Ӏамарчи долаш. Нагахьа санна БАМ-а еррига трасса вай хьанийвача, цхьаи километра цхьацца тӀий кхоач.

1979 шера декабрь бетта денз Нохч-ГӀалгӀай гӀишлошъяра управлене цига вӀашагӀъеллай СМУ гӀо де аьнна «ЧечингБАМстрой» коллектив. Цу СМУ чуйоагӀа шиъ хозрасчетни участок — Дагестански гӀишлошъяра управлении Къулбаседа ХӀирий промстройш.

Вай мехкахоша дика къахьег БАМ-е. «ЧечингБАМстрой» коллективо хьинаре болх бир совхна. ГӀишлошъяра план 110 процент кхоачашйир. Рационализаторски предложенеш юкъейоалаярах 28 эзар сом паччахьалкхен ахча кходир.

Эггара хьалха тхона цига духьала вена саг «ЧечингБАМстроя» начальник Абубакаров вар. Из кхетам бола кулгалхо а организатор а ва. Нахаца Ӏимерза ва, цар йоахко еш ва. Цо доккха новкъостал дир тхона музея материалаш гулъеш.

Укх шера а дика къахьегаш ба вай республикера гӀишлошъераш. Белгалбахалов сона векарий Булуев Ибрахӏим, Муса, Ӏабдул-Насер, Ӏилчан, хӀаьта Шарпудин цигара Советски Эснаре гӀулакх де вахав. Царца цхьана болх беш ва пар да а. Ишта хьинаре къахьегаш ба чари сесаги Залевский Владимир Брониславовичи Людмила Викторовнаи, Вартанини дай воӀи, прораб Герзимов Ильяс Хизирович, кхы дукхабараш.

«ЧечингБАМстрой» коллектива дӀахо а дика къахьета уйла йолаш я.

Нохч-ГӀалгӀай краеведчески музее хьахиллай пунах лаьца выставка.

З. ТОРШХОЕВА,
республикански краеведчески музей йоккхагӀйола Ӏилман болхло.

Юбилеяшта совгӀата

Дика традици а хиннаэттарг да хьагӀайсонгӀача юбилейшта цӀейшта совгӀаташ кийчдар, предприятели, йоазамаш лаьтара декхараш тӀакхдеш хилар а план тахан хьалха кхоачашъеш хилар а. ХӀаьта малагӀа совгӀат кийчдертда училища? — аьнна хетаду.

Из хаттар хеталой а шоай совгӀаташца кхаьайолл республикан училищеш юбилейшта.

Масала, хьажаргья вай Гроэнера № 5 йола профессионально-технически училище. Цу училища директора П. Т. Дикаева дийцар юбилейшта хетаь хургйолча выставке тойта шоаш кийчьяьча экспонатех.

Училища кураш еш я сварщика кабина, из тойташ хиннай Еррироссийски выставке а. Из кабина хьаьйраш ба производствен декара мастер П. В. Сипарев физика хьехаш йола Н. Е. Андросовахи. Ишта, дикка терман тӀаоваш я шийна «прямоугольни проецировани» яха тема Ӏомаеш пайда эцаш йола электрофицировани плакатница. Динамически плакатница гӀо ду хьехархоша прямоугольни проекцей бувзамаш дешархошта дикагӀа довзийта.

Цул сонгӀа училище лаьрхӀад электросварщикаш Ӏомабеча дикка электродай кхомбе а.

Ю. Т. Лукьяненко керте латта дешархой группа болх беш хиннай сварщика тренажер хьаеш а. Цу хьасале болх а беш цар гучадаьккхад электрод йоагаш сацча хете а электрод механически дӀа-хьа лелаца сварка хьахулаш йолга.

Цу тайпара тренажер хьаьлга хиина киевлинаш а хиниаб № 5 йолча училище баьккха, цох шоай заводе юкъе а йолаь, пайда эца дагахьа.

Ишта цу тайпара а кхыдола а совгӀаташ кийчдаь № 5 йолча Грознерча профессионально-технически училища мехка а республика а цӀейшта.

Р. ДУДНИКОВА.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

12.10 — Шарача Малхбоален искусство.
13.10 — Вс. Иванов. «Бронепоезд 14-69».
13.55 — «БӀайта гуйранара малх». Художественни фильм.
16.15 — «Кердадараш».
17.00 — Б. Т. «Кьа горизонташ».
17.30 — «Шинатана беcаш». Документальни фильм.
17.50 — Б. Т. «[illegible]».

ТЕЛЕВИДЕНИ

16 СЕНТЯБРЬ
I ПРОГРАММА

[illegible]

II ПРОГРАММА

[illegible]

РАДИО

16 СЕНТЯБРЬ

[illegible]

17 СЕНТЯБРЬ
I ПРОГРАММА

[illegible]

II ПРОГРАММА

[illegible]

ЮРТАРЧА БИБЛИОТЕКЕ

Вай республике дукха библиотекараш ба книжна дика пропаганда е, аз сихагӀа дешана кхачийта хоаш. Масала цу тайпарча болхлоех я ала метарга Урус-Мартановски района Алхан-Юртарча библиотека заведующа йола Османова НаьтӀамат.

Цига чуваха хӀара саг ца варий... [illegible]

а совета а Ноаша Османовас оттаьй книжни дешархой дикагӀа гӀулакх дара плани, Ӏомалаьц шоай дешаркой хьоадташ.

Атхьи хьаь библиотекарша шоай балхах кийсса ах кхай тӀа «Красноармейски» [illegible] болдошта гӀулакх деш дӀахьу. Бетта шозза, кхоазза библиотека яха хул кхаш леладерий бригадашка, цига цо чакхйоах беседаш, чтенеш, довзийт керда литература. Цул сонгӀа, библиотеко тӀо ду къахьегами дешархойга [illegible].

[illegible] библиотека болхлоша чакхдоах къахьегама хьалхе лелараша а бовзаме цӀи хеннача нахаца а вӀашагӀкхетараш. Цу дерригача балхаша дикка лаккхай юрта вахара юкъе библиотеко дӀалаьца моттиг.

Ди тӀехьа гаргагӀерт мехка а республика а юбилейш, цу лоархӀамегӀа событей йолаи а чулоацам а наха дӀабовзийтара кийра латтац. Алхан-Юртарча библиотекашка балхо [illegible]. [illegible] вахараш [illegible] дӀайолаш цӀерташ. ХӀаьта цу лаьнъа библиотеко даьраш а кӀеанта дац, кийчъяй «Ленина цӀерай метта кӀаьнь», «Хоале, тоале ца республика», «Нохч-ГӀалгӀайчен ирӀело хилийтара Россе дах» ахи рашт санни йола а кхыйола а книжной выставкаш. Сакъердама чакхъяьхай «Алая шерашь», «200 шу Россеца» яха чтенеш.

Дикка тереш тӀеэваш я дукхача наха дахта а лон паш чакхйоахала мероприятеш. Царех да устни журналаш, тематически а литературни а сайренаш, библиографически обзораш. Алхан-Юртара библиотекан наха кхоа бена культурни семинар бахах наураш дикка дӀалаьттай.

Ш. КОВРАЕВ
хьехархо.

ТХА АДРЕС: 364007, г. Грозный, Маяковски, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-40-87; редактора заместителя — 2-35-07; жоаьпаллий секретара — 9-24-09; партий вахара — 9-24-04, промышленностен транспортен — 9-24-01, юрта бахама — 9-24-06, культура — 9-24-05, письмаш — 9-24-07; корректорски — 2-30-[illegible].

НАШ АДРЕС: 364007, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны редакции — 2-40-87; заместителя редактора — 2-35-07; ответственного секретаря — 9-24-09; партийной жизни — 9-24-04, промышленности и транспорта — 9-24-01, сельского хозяйства — 9-24-06, культуры — 9-24-05, писем — 9-24-07; корректорская — 2-30-[illegible].

Газет арадува шинара, ерен, шоатта денохьа

Э 00005 «Грозненский рабочий» издательство типографи, Маяковски, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № [illegible]